

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie we Srzodę dnia 5 Października v. s. 1832 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg dnia 26 Września.

24. h. m. o 2 po południu, CESARZ JEGOMOŚĆ, po szczęśliwie odbytej podróży, wrócił w pożądanym stanie zdrowia do tutejszey stolicy.

— CESARZ JEGOMOŚĆ raczył dać woysku Kozaków Dońskich chorągiew i Dyploma, z dnia 23 lutego h. r., zawierające nader łaskawe wynurzenie MONARCHEGO podziękowania za zasługi, oddane przez to Woysko w ciągu wojen Perskiej i Tureckiej. Te oznaki łaski CESARSKIEJ otrzymane zostały w Nowoczerkasku 22 lipca h. r. przez Nakożego Atamana Jenerał-Porucznika *Kutejnikow*, i z tego powodu była wielka uroczystość, na której całe woysko z uniesieniem słuchało zasłużonych pochwał, oddanych mu przez uwielbianego MONARCHEGO. (T.P.)

Ukazy Rządzącego Senatu.

D. 16 września, z połączonego zebrania pierwszych trzech Departamentów. Rada Państwa, na Departamentcie Praw i na Powiszechném Zebraniu, rozpatrzywszy uaypoddane przełożenie Połączonego Zebrania pierwszych trzech Departamentów Rządzącego Senatu, względem zapytania: w jakim wyznaczeniu płacy uważać Głowę Miasta, Opiekunów i Kuratorów konkursow, w zdarzeniu nałożonego na nich za niedbalstwo w obowiązkach uzyskania? i zgadzając się z wnioskiem Rządzącego Senatu, postanowiła: przy nakładaniu przez Zwierzchność pieniężnych uzyskań na Głowy Miast, Opiekunów i Kuratorów Konkursow, uzyskania te czynić: z pierwszych — w porównaniu z etatowém wyznaczeniem mieszczuńskich zasiadających w Sądach Sumniennych, a z Opiekunów i Kuratorów w porównaniu z etatowém wyznaczeniem Radnych Magistratu Miejskiego. „Na opinii autentycznej napisano: „JEGO CESARSKA MOŚĆ, nastąpiła Opinią na Powiszechném Zebraniu Rady Państwa, względem pytania: w jakim wyznaczeniu płacy uważać Głowę Miejskiego, Opiekunów i Kuratorów Konkursow w zdarzeniu nałożenia na nich za niedbalstwo w obowiązkach uzyskania? Naywyżey utwierdzić raczył i rozkażać wypełnić.“ Za Prezydenta Rady Państwa *Xiążę Alexander Golicyn*. 2go sierpnia 1832.

D. 16 września z 1go Departamentu. Wedle Ukazu JEGO CESARSKIEJ MOŚCI, Rządzący Senat słuchali przełożenia P. Ministra Sprawiedliwości, Rady Taynego i Kawalera Dymitra Wasilewicza *Daszkowa*, iż P. Naczelnik Głównego Morskiego Sztabu JEGO CESARSKIEJ MOŚCI, udzielił mu, iż CESARZ JEGOMOŚĆ, na zapytanie, które weszło do roztrząśnienia Komitetu PP. Ministrów: jakie środki uznane będą potrzebnymi do zapobieżenia utajeniu prochu na przychodzących do portow Rossyjskich okrętach cudzoziemskich, i podług postanowienia o tém Komitetu Naywyżey w dniu 9 przeszłego sierpnia, rozkażać raczył: dla zapobieżenia nieoświadczeniu przez szyprow przychodzących zza granicy do naszych portow okrętów prochu, przy wejściu do portow i dla uprzątnienia mogących z tego wyniknąć niebezpieczeństw, oświadczać szyprom takowych okrętow ze wzięciem rewersow (подписки) na dalekich brantwachtach, iż jeśli oni mają na okrętach swoich proch, tedy przed wejściem do portu obowiązani o nim oświadczyć, dla zdjęcia z okrętu i złożenia podług wskazania morskiej lub tamożennej Zwierzchności; w Portach zaś, gdzie takich brantwachtow nie ma ustanowionych, obowiązek objawienia pomienionego prawidła szyprom, włożyć na dozorców tamożennych, albo dozorców okrętowych, wyjeżdżających na spotkanie okrętow,

dla czego też nadrukować w tey rzeczy objawień w językach tych narodów, których okręty odwiedzają Rossyjskie porty; a jeżeli kto z szyprow i potym nie oświadczy prochu, tedy, prócz jego konfiskacyi i uzyskania peny, oddawać winnego do sądu, dla postąpienia z nim podług praw, uwalniając zresztą od sądu tych tylko szyprow, u którychby okazało się prochu mniej dwóch funtow; okrętow zaś w żadnym zdarzeniu konfiskacyi nie poddawać, ponieważ one mogą nie należeć do szyprow. O tey Naywyższej woli, P. Minister Sprawiedliwości, przekładał Rządzącemu Senatowi względem uczynienia należytego rozporządzenia około jej przywiedzenia do wykonania w cywilney części, przydając, że co do części morskiej, jak się okazuje z odniesienia się P. Jenerał-Adjutanta *Xiążęcia Menszykowa*, uczynione jest przezeń rozporządzenie około przywiedzenia tey naywyższej woli do wykonania, i że o niey udzielono przezeń P. Ministrowi Skarbu, (G. S.)

— Tuteysza CESARSKA Akademia Nauk zawiadamia wszystkich literatów i pisarzy krajowych, iż, stosownie do XVI artykuł Ustawy o premijach *Demidowa*, na termin przysłania dzieł, w celu otrzymania takowych nagród za r. 1833, wyznaczony został 1 listopada h. r. Ooby, życzące uczestniczyć w takowym konkursie, mają nadsyłać dzieła swoje, wysłane z druku, pod koniec roku zeszłego lub w ciągu terażniejszego, dożywotniemu Sekretarzowi Akademii, który wyda, na żądanie, świadectwo o ich otrzymaniu. Praysądzenie nagród nastąpi w kwietniu 1833. (T.P.)

Warszawa d. 7 października.

Piszą, że w Prussiech znaleziono rękopismo, w którym ma zawierać się opisanie ciągu dalszego owej, w 16tym wieku słynnej, dla karcenia obyczajów postanowionej Rzeszypospolitey *Babinijskiej*, (od *Babina* w Lubelskiem) od czasow założyciela *Pszonki*, aż do naszych czasow. Dzieło to, czy zmyślone jest, czy prawdziwe, będzie na każdy przypadek pełne ciekawości.

— Poemat *Zamek Kaniowski*, znalazł w Anglii recenzenta, w piśmie czasowém *Foreign Quarterly Review* Nro 16 z roku bieżącego. Krytyk Angielski chwali w tém dziele piękne uczucie, moc i fantazyę, powstaje wszelako na brak związku i ciemność.

Do zamków starożytnych w Galicyi, naylepiej dotąd zachowanych, należy niezawodnie zamek w *Krasiczynie* (obwodzie Przemyskim), *Gotycki*, w okolicy romantycznej. Założony w 16tym wieku, i *Celaryusz* o nim wspomina. Wystawiony gustownie w czworokąt, ma na każdym rogu basztę, a w środku wieżę nad basztą. Pod murami jego płynie *San*, a z drugiej strony wznosi się grzbiet okrytey lasem góry. Podobne starożytności tym droższemi bydź nam powinny, ile coraz rzadszemi się stają; oto właśnie, jak słyszeliśmy, burzą niestety! w tey chwili zamek starożytny w *Laszkach Murowanych* (w Samborskiem), siedzibę *Tarłów*, a potem *Mniszchów*. Do niedawna jeszcze miał ten zamek 45 bardzo pięknych w smaku starożytnym pokoi i dwie sale rycerskie z marmurową posadzką, długie na 60, a szerokie na 24 kroków. Starożytny zamek w *Jazłowcu* (w Czortkowskiem), dawniej już spustoszał.

Turynka, włość w obwodzie *Zółkiewskim* (nie *Turzyna*, jak pisze *Swięcki* t. II str. 375), była w wieku 16tym siedzibą znakomitej rodziny *Zółkiewskich*, i w niey roku 1547 urodził się bohater Polski, i ozdoba rodu tego *Stanisław*, hetman i Kanclerz Wielkiej Korony, dziad *Króla Jana III*. Poległ w bitwie z Turkami pod *Cecorą* na po-

Iseh Wołoszczyzny dnia 6 października r. 1720. W tymże Obwodzie jest drugie miejsce, słynne pobyltem w innym znowu względzie sławnego męża, miasteczko *Lisko*, gdzie przemieszkiwał w 16 wieku dziedzic onegoż, znany dziejopisarz *Sarnicki*, autor dzieła: *Descriptio veteris et novae Poloniae*. Tu czas dzielil pomiędzy naukami i gospodarstwem. (G.W.)

PRUSY.

Berlin d. 29 września.

Cesarzko-Rossyyski Reczywisty Tajny Radca i Szambelan, oraz nadzwyczajny Posel i pełnomocny Minister przy Dworze tutejszym *Ribeauville*, wyjechał do *Magdeburga*.

— *Gazeta Kolońska* donosi, iż *Księżna Angoulême* z *Xiężniczką Berry*, przybyła dnia 24 b. m. do *Kolonii*. (G.W.)

AUSTRYA.

Wiedeń dnia 20 września.

Od czasu chłodniejszej pory, cholera zmniejszyła się u nas tak dalece, że w całym obrębie miasta i okolic niezapadało dziennie na tę chorobę więcej jak 12 do 14 osób. Zgromadzeni tu badacze natury i lekarze, mogą czynić jeszcze praktyczne uwagi w szpitalach cholerycznych nad tą chorobą. O zgromadzeniu tém nie wiele dotąd wyszło z druku. Podzieliło się takowe na sekcye i komitety. Dnia 22 b. m. odbędzie się posiedzenie ogólne. W czasie obiadu, który dano w *Augarten*, Professor *Baron Jacquin* wniósł zdrowie Cesarza, a Professor *Littrow*, badaczów natury, tych nawet, którzy z obawy cholery do *Wiednia* nie przybyli. Wieczorem uczeni zgromadzają się zwykle w salach kassynowych na placu *Mehlmarkt*, które Dwór na ten cel najął; i z którymi połączona jest restauracya. N. Pan ma (jak słychać) czestować ich w pałacu *Laxenburg*. Również otrzymali zaproszenie od obywateli miasta *Baden*, a *Xiężę Metternich*, daje dla nich wieczor w przyszłą sobotę. Biblioteka i inne publiczne zbiory, otwarte będą aż do 30 września wyjątkownie dla nieograniczonego użytku badaczów natury. Wszyscy nie mogą się dość nachwalić *Wiednia* i przyjęcia, jakiego w nim doznają. Mamy do tego śliczną pogodę, która ułatwia tak zwiedzanie szpitali i zbiorów, jak i pysznych okolic stolicy.

— Dnia 18 b. m. okazano wielką radość w teatrze zamkowym z powodu, iż NN. Cesarstwo Ichmość, wraz z młodszym Królem Węgierskim, pierwszy raz po zamachu, uczynionym na życie tego Króla, zaszczytili rzeczony teatr obecnością swoją. (G.W.)

NIEMCY.

Hamburg dnia 24 września.

Piszą z *Altony*: „Oaegday w południe uyrzeliśmy wielki piękny Angielski statek parowy *The united Kingdon*, na którym *Karol X*, w towarzystwie *Xiężąt Angoulême* i *Bordeaux* z licznym orszakiem przepłynął wedle naszego miasta, udając się do portu *Hamburskiego*. Lecz wkrótce potem wrócił, postanowiwszy wysiąść tu na ląd i stanąć w pałacu *Rainville*, który gdy został przygotowany, dostojni podróżni wysiedli o w pół do 4tey i piechotą udali się do tegoż: pojazdy bowiem wystane przez Prezydenta *Hrabiego Altona* nie wcześniej przybyły. W orszaku Króla znajdują się *Xiężę Polignac*, *Xiężę Blacas* i *Margrabia Grammont*. Dziś rano był Król na nabożeństwie w tutejszym katolickim kościele, a po jutrze w dalszą ma się udać podróż. (G.W.)

SZWAJCARYA.

Zürich d. 15 września.

Podług prywatnych doniesień z *Berny*, potwierdza się mniemanie, iż odkryty spisak, był dziełem *Karolistów*? Od kilku już dni ustawy przeglądania domów i aresztowania osób. Uwięzieni, po większej części są byłymi urzędnikami gmin.

Lucerna d. 17 września.

Na czterdziestym posiedzeniu Seymu Związkowego

dnia 10 t. m. oznaymiło prezydium; iż dotychczasowy Posel *Napolitański* przy Związku *Szwajcarskim*, *Xiężę Calvello*, mianowany został przez swój rząd Poslem przy Dworze *Petersburskim*, z którego powodu wręczył odwołujący list rządowi Związkowemu. (G.W.)

FRANCYA.

Paryż dnia 21 września.

Dziennik *Temps* nie wierzy wiadomościom względem blokady portow *Hollenderskich*, mówiąc, że podobnym rzeczom wierzyć nie można, póki ich się nie zobaczy.

— Niektóre tutejsze dzienniki utrzymują, że rząd *Francuzki*, otrzymawszy wiadomość, iż *gabinet Hagski*, nie obciał bynajmniej przystąpić do ostatek podanych mu propozycy, miał *Panu Mareuil* Postowi swemu w *Anglii* przestać instrukcyą następującej treści: interes *Belgii* obchodzi całą *Europę*, a *Króla Francuzow* szczególnie dotyka, musi on w swej zbliżającej się mowie z *tronu* koniecznie powiedzieć: „Interessa między *Belgią* a *Hollandyą* są ukończone, albo, mamy wojnę.” Możesz zawiadomić o tém *Lorda Palmerston* i oświadczyć mu, że *Francya* polegając na przyjacielskie stosunki z *Wielką Brytanią*, żądać będzie od *Króla Hollenderskiego* stanowczy odpowiedzi względem przyjęcia ostatniej propozycy: w przeciwnym bowiem razie *Francya* widziałaby się zmuszoną wziąć się do broni. — Po wyprawieniu tej depeszy, odbywały się częste narady *Ministryalne*, i *Posel Angielski* znajdował się kilka razy u *Króla*. Zdaje się być rzeczą pewną, że w razie odmownym, *Admirał Rigni* obejmie dowództwo floty w *Cherbourg* i wspólnie z *flotą Angielską* uda się na *Skaldę*. *Marszałek Soult* ze swej strony potrzebuje tylko 8 dni do zaprowadzenia 30.000 woyska pod dowództwem *Marszałka Gérard*, pod mury *Antwerpii*. (Zważając jednak, ile *Król Filip* jest miłośnikiem pokoju, ile usiłował łożyć, aby niedopuszczyć wojny w *Europie*, powyższa wiadomość zdaje się niezastugiwać na wiarę.)

— Piszą z *Rennes*: ogólne poruszenie, jakie tu panuje, zwraca wszystkich uwagę na siebie. Z obawą jakąś spoglądamy na przyszłość, i pytamy się: kiedy przecie skończy się ten smutny stan rzeczy, kiedy położą koniec temu szeregowi niesłychanych morderstw? Podczas, kiedy tu roztańczają krew nieszczęśliwych ofiar, w *Paryżu* pytają: co to jest *Szuana*? Każdemu wiadomo, jak tu wszystkie okolice sprzyjają i ośmielają do zaburzeń i wojen domowych. Dodać do tego należy charakter uporny i kånąbrny mieszkańców, których ciemnota poszła prawie w przysłowie. Nadto bliskość brzegów morskich i tajemne lądowania okrętów ułatwiają wszelkie potrzeby powstańców. Nie trzeba się przeto dziwić, że te prowincye stały się ogniskiem politycznych walk i zaburzeń. Nie wszystkie jednak *Departamenta*, które *Bretania* i *Wandea* obejmują, równego z *Szuana*mi są sposobu myślenia. Miasta od 1815 roku bardzo znacznie w oświeceniu postąpiły; nawet w najsępsutszych okolicach znajdują się miasteczka i parafie, które, chociaż *Szuana*mi otoczone, odznaczają się ciągle od 1789 roku, dobrze zrozumianą miłością oyczyzny. Za prawdziwy wzór można tu wskazać miasteczko *Taoliet (Morbihan)*. *Departamenta Mayenne, Ille-et-Vilaine*, obis *Sèvres, Niższej-Loiry* i *Morbihan*, są głównem siedliskiem *Karolistowskich* zabiegów. Ogromne i gęste lasy, którymi te prowincye są pokryte, zapewniają legitymizatem niedostępane schronienia, a chłopci, częścią z powodu tegoż sposobu myślenia, częścią przez bojażń, nie wyjawiają miejsca ich ukrycia, za co, wiedzą dobrze, że ogniem i mieczem zostaliby ukarani. Miasteczka i wieś są po większoty części osadzone woyskiem, które nie żąda, jak z *Szuana*mi się spotkać, ale na co się przyda dobry duch, odwaga i baeczność przeciw niewidzialnym nieprzyjaciołom, którzy do dzikich zwierząt podobni, tylko w nocy z swych jam wychodzą i na swych nieprzyjaciół napadają. Cała

ich sztuka wojenna zależy na tem, aby się nie wdawać w żadne bitwy. Wojsko, na tę wojnę użyte, ma stosowne ubranie i broń. Nie noszą żadnych tornistrów, patrolaszów, szabel, zgoła nie takiego, co by im w gęstych zaroślach przeszkadzać miało. Pas z ładunkami i karabin z bagnetem, są całym ich uzbrojeniem, a na głowie noszą zwyczajną furszerekę.

Bandy Szuanów złożone są z ludzi, które tak w obyczajach jak w charakterze nie mają sobie nic podobnego. Znajdują się między niemi rabusie, którzy awanturnicze, pełne niebezpieczeństw życie, przekładają nad domową spokojność, z temi łączą się fanatycy, dalecy popisowi unikający służby, nareszcie nieszczęśliwi, biedni czynszownicy, których bogatsza szlachta z pistoletem w ręku przymusza do powiększenia ich band; lecz ci przy pierwszey sposobności poddają się lub uciekają. Tajemne trybunały, które od niejakiego czasu Karolisci w Bretanii i Wandei urządziły, sądzą i niełitościwie karszą śmiercią patriotów, których się najwięcej obawiają, lub chłopów, którzy ich wykrywają. Wyekwowanie swych wyroków dopełniają sposobem tajnych sądów dawniejszych wieków, przez właściwe do tego wybory członków. Tym sposobem nieszczęśliwy *Girodrom* i kilku *Merów*, padło pod pugniatem ślepego obłąkania. *Mer* w *Morbihan*, u którego 15 żołnierzy stoi dla jego obrony, nie może wstąpić do swego ogrodu, bez towarzyszenia mu żołnierzy, i nareszcie będzie się musiał schronić wewnątrz kraju. Jakiej odwagi potrzeba, chcąc piastować jaki urząd w tym kraju?

— Znaczna część załogi wyszła dnia 16 b. m. z *Bourbon-Vendée* nad brzegi morskie, aby przeszkodzić tajemnemu sprowadzaniu na ląd broni i podejrzanym ludzi, mających się znajdować na krążących tam okrętach. Dnia 12 w lesie pod *Legé*, wojsko napadło na obóz Szuanów, dwóch tylko z nich zabito, reszta uciekła. Polegli mieli nowe Angielskie karabiny i na piersiach medale z popiersiem *Henryka V*.

— Kiedy wiele dzienników, a między niemi i główny dziennik Ministeryalny *Journal des Débats*, wróżą wojnę i donoszą o bliskim zamknięciu portów Holenderskich przez połączoną flotę, jako też o weyściu wojska Francuzkiego do Belgii, na pierwsze wezwanie Króla *Leopolda*; *Journal du Commerce* utrzymuje, iż żadnych planów zaczepnych nie przedsięwzięto, i podobnych instrukcyj nie wydano. Marszałek bowiem *Gérard* miał tylko poleconém, aby zastąpił Belgią na przypadek napaści od Hollendrów.

— Dnia 22 —

Journal des Débats pisze: „Odmiana Ministeryum Belgijskiego nie jest ważną. Zerwane układy w skutku odmowney odpowiedzi Króla Hollenderskiego, i środki zniewalające przedsiębrane przez Francją i Anglią, nadały rzeczom inną postać. Nie ma już w *Bruxelli* Ministeryum technącego pokojem lub wojną. Jest tam tylko Ministeryum, oczekujące skutecznego warunków, które pięć wielkich Mocarstw Europejskich postanowiły i zatwierdziły.”

— Dnia 23 —

Prawie wszyscy Posłowie wyszli wczoraj i onegdaj gonców do swych rządów.

Gazette de France zwraca uwagę, z powodu spodziewanych o następstwo tronu Hiszpańskiego sporów, że Królowa Hiszpańska, będąc ciężarną, może wydać na świat następcę tronu, o który przeto w takim razie żaden spór miejsca mieć nie może.

Ministeryum ogłosiło wiadomość o ujęciu *Xiężney Berry* za fałszywą.

List z *Madrytu* pod dniem 16 b. m. donosi jak następuje: „Dziś o godzinie 10tej rano przywiozł goniec z *San Ildefonso* wiadomość o śmierci Monarchy. Już od dwóch dni, jego przyboczny doktor *Castello* oświadczył, iż żyć nie będzie, cała rodzina i ciało dyplomatyczne, znajdując się wczoraj w *San Ildefonso*. Król żądał

kilka razy widzieć córkę swoją. Przed oddaniem ducha żądał brata *Don Carlos*, aby z nim pomówić bez świadków, w długiej rozmowie, oddał pieczęlowitości brata, swą małżonkę i córkę. Po tej rozmowie Król stał się bezwładnym, zimny pot okrył jego ciało, i przez kwadrans nie dał żadnego znaku życia. Ocknął się jednak i słuchał pocieszeń swego spowiednika; nareszcie o trzy kwadrans na 3cią rano oddał Bogu ducha. W południe *Don Carlos* przybył do *Madrytu* z Ministrami; i udzielił posłuchanie tak członkom Rady, jako i Posłom; poczem wysłano w różne strony kuryerów. Później *Don Carlos* z Panem *Calomard* wrócił do *San Ildefonso*, poleciwszy garnizonowi zachowanie spokojności miasta.

— Dnia 24 —

Gazette de France udziela wiadomość z *Madrytu* pod dniem 16 b. m., podług której Poseł Francuzki miał być przytomnym śmierci Króla Hiszpańskiego.

— Dnia 25 —

Dzisiejszy *Monitor* zawiera następującą telegraficzną depezę z *Bajonny* z dnia wczorayszego. „Francuzki poseł przy Dworze Hiszpańskim, do Ministra spraw zagranicznych. *San Ildefonso* dnia 20 września. W dniu 17 lękano się o życie Monarchy, i nie miso żadney o niém nadziei, lecz w dniu 18 nagle się zdrowie poprawiło. Wczoraj okazały się znowu niebezpieczne symptomy, dziś jednak przepędził Król cały dzień spokojnie. Lubo niebezpieczeństwo nie przeminęło, stan zdrowia jest przecięż więcej zaskapajający, niż się spodziewano.”

Podług *Quotidienne*, Marszałek *Monitor* przeszedzony jest na dowódcę korpusu obserwacyjnego przy granicy Hiszpańskiej.

Dziennik *Temps*, donosi o zayście mającym pojedynku między PP. *Sebastianim* i *Rigni*. Powodem do tego ma być obrażająca mowa ostatniego, przy układach Pana *Dupin* z Królem, względem nowego Ministeryum.

Osoba, zwykle dobrze zawiadomiona o interesach politycznych, podaje następujący skład nowego Ministeryum: P. *Dupin* spraw wewnętrznych i Prezesem Rady Ministrów, Baron *Louis* Ministrem skarbu, Jenerał *Guilleminot* spraw zagranicznych, P. *Bignon* publicznego oświecenia, a inni Ministrowie pozostaną przy dawnym swych wydziałach.

W *Rennes* zbierają się podpisy do petycji, w której upraszają Króla, aby wszystkich Karolistów kazał oddalić z urzędów.

Gazeta Journal des Débats, czyni z powodu śmierci Króla Hiszpańskiego następujące uwagi: śmierć ta może być powodem do jednego z najważniejszych pytań prawa rządowego. Aż do wstąpienia bowiem na tron *Xięcia Andegawskiego Filipa V*, miały córki Królów Hiszpańskich prawo do sukcesyji tronu. Ustawa Francuzka, prawo salickie wprowadzone zostało do Hiszpanii dopiero za powyższego wnuka *Ludwika XIV*. Gdy stoli *Ferdynand VII* pojął czwartą małżonkę, *Maryę Krystynę Xiężniczkę* obojga *Sycylii*, wprowadził na nowo dekretem z dnia 29 marca 1830 roku dawną Hiszpańską ustawę, na mocy której i córki do tronu prawo mieć mogą. Stało się to blisko na półroku przed urodzeniem terażniejszey Infantki *Maryi Ludwiki Izabelli* (*). Zachodzi teraz pytanie, czyli Infant *Don Carlos*, brat *Ferdynanda VII*, mający w Hiszpanii znaczne stronnictwo, uzna za ważną tę zmianę porządku sukcesyynego, od czasów *Filipa V*, obowiązującego, bez zezwolenia Stanów uczynioną? Jeśli więc, nie trzymając się rozporządzenia przez *Ferdynanda VII*, z własnego popędu wydanego, którym *Don*

(*) Zaraz po ogłoszeniu dekretu tego, 31 marca 1830: założył ówczasowy Poseł Francuzki w *Madrycie*, *Vice-Hrabia Saint-Priest*, imieniem swego Monarchy, uroczystą protestacyą przeciw tej zmianie porządku sukcesyynego w Hiszpanii.

Carlos Opiekunem Infantki Maryi Ludwiki jest ustanowiony, tenże ogłosi się Królem, stosownie do prawa sukcesywnego Filipa V; wtenczas trudno będzie przewidzieć zdarzenia, do których krok ten mógłby być powodem w kraju, gdzie już teraz tak liczne są stronnictwa, i którego zachodni sąsiad walczy z wewnętrznym nieprzyjacielem. Śmierć więc Króla Hiszpańskiego, jest teraz wypadkiem, którego skutków nayprzebieglejsza polityka przewidzieć nie jest w stanie.

Królowa Donna Marya i Xiężna Braganza, w towarzystwie Infantki Donny Anny małżonki Margrabiego Loulé, odwiedziły wczoraj rodzinę Królewską.

— Dnia 26 —

Dziś powinniśmy byli odebrać przez Bajonę telegraficzną wiadomość z Hldefonso z dnia 22 b. m., co gdy nie nastąpiło, domyślać się należy, iż znaczna zmiana nie zaszła w zdrowiu Króla Hiszpańskiego.

Vice-Admirał Ducrest de Villeneuve, w piątek wieczorem opuścił Paryż, udając się do Cherburga, dokąd już przybyć musiał. (G.W.)

ANGLIA.

Londyn dnia 21 września.

Wczoraj po południu, Konferencya odprawiła narady w wydziale zagranicznym. Wieczorem Poseł Pruski i Baron Wessenberg znajdowali się u lorda Palmerston.

Rząd Ameryki-Północnej żąda teraz wynagrodzenia za zabrane Amerykańskie okręty, które w latach 1809 i 1816 w Neapolu zabrano i ładunki sprzedano. Większa część tych okrętów była assekurowana w Londynie, zwraca się uwaga handlujących, aby swoje roszczenia w tej assekuracji poszukiwali.

Pan Husséy Vyvyan, dowódzca armii w Irlandyi, udzielił przed niejakim czasem komisyi parlamentowej, przeznaczonej do rozpoznania stanu Irlandyi, wiadomość o skłonności tamteżnego pospólstwa do mordów i zabójstw. Ten opis był powodem dziennikom Irlandzkim, do napisać i spotwarzenia P. Husséy, na co tenże, w jednym z tychże dzienników odpowiedział w krótkości: „Od czasu, jak objąłem komendę nad armią w tym kraju, to jest od 1 lipca 1831, odebrałem od komenderujących officerów w rozmaitych częściach kraju rapporta o 52 morderstwach, które w bliskości ich konsystencyi zaszły. Wiele z nich uskutecznił z rozumą, co powiększa znacznie stopień zbrodni. I tak np. jedna banda wpadła do pewnego domu, przymusiła tam człowieka, aby ukląkł, i rozpiętała mu głowę; albo napadnięto na pracującego w polu człowieka i zastrzelono go; w innym miejscu czatowano na jedną osobę i przechodzącą zastrzelono, mógłbym wiele podobnych przywieść czynów, nie rachując do tego ludzi, których kijami tak zbito, że w parę dni z życiem musieli się pożegnać. Tak okropne zbrodnie, zdarzają się i w Anglii samej, ale nie są częste; wzywam przeto każdego, aby dowodami przekonał o fałszywości mego twierdzenia.”

— Dnia 22 —

Donoszą z Ameryki Północnej, że Stany Zjednoczone zajęte są teraz wyborem Prezydenta i zmniejszeniem taryfry celnej, która jest przedmiotem największych zakłóceń. Ludność Ameryki Północnej w upłynionym roku wynosiła 12,850,000 mieszkańców.

— Dnia 25 —

Globe pisze: „Gdy kuryer w dniu 15 b. m. opuszczał Madryt, co chwila spodziewano się, iż Król zakończy życie, i wszelkie czyniono przygotowanie do ogłoszenia Infantki Królową Hiszpańską.

Xiążę Achilles Murat, przybył na tymże okręcie z Oporto do Anglii.

Z Indyy Zachodnich przywieziono w przeszłym tygodniu 12,287 beczek i 3710 skrzyń cu-

kru, 2036 beczek i 5950 worków kawy.— Dziś była tylko jedna aukcyja na 67 wielkich i 23 małych beczek kawy. Sprzedaż szła opieszale, cena była niższa niż w przeszłym tygodniu. Targ cukru był także licho.

O godzinie 8mej rano stanął tu na kotwicy okręt London Merchant, który opuścił Porto d. 21 t. m. o godzinie 8mej rano, wioząc kuryera i kilku pasażerów. Aż do tej godziny nie szczególnego nie zaszło, lecz co chwila spodziewano się ważnych wypadków. Wielu tamecznych Anglików schroniło się na okręty. O flocie to tylko wiadomo, że stoi ciągle przy St. Vincent. Wiadomość o zatopieniu się okrętu parowego Don Miguela potwierdziła się, a wojenny statek, który w burzy utracił maszt, nazywa się Tejo o 22 działach, powyższy zaś parowy okręt, który go holował, nazywał się Andes i był tej samej wielkości.

Migueliści opuścili dnia 20 Villa-Nova, i zajęli wzgórze Santo-Ovidio. Nazajutrz rano związek miasta z Villa-Nova przywrócony znowu został. Zdaje się, że napaść z innej strony wymierzona zostanie.

— Dnia 28 —

Podług onegdaj przybytych wiadomości z Porto z dnia 18, wojsko Don Pedra zrobiło wycieczkę, jak (już to donieśliśmy), dnia 16 rano na drodze do Valonga, w której zdobyło 2 baterye, zmusiło nieprzyjaciela do ucieczki, zabrawszy wiele niewolników, których wieczorem wraz z armatami przyprowadzono do Porto. Nazajutrz Don Pedro powtórzył wycieczkę i zniszczył bateryę nieprzyjacielską. (G.W.)

RZECZY NIDERLANDZKIE.

Bruxella d. 22 września.

W Journal de la Belgique czytamy: „Dowiedujemy się, że pełnomocnictwo, które Vandeveyer otrzymał do układania się z Hollandyą, jest tylko do 10 października ważne, i że nie jest skutkiem narad ministeryalnych. Jenerał Goblet miał napisać do P. Vandeveyer, że cała odpowiedzialność tego interessu spadnie na niego samego.”

W ostatnich 24 godzinach, umarły tylko dwie osoby na cholerę w tutejszey stolicy; spodziewać się należy, iż nie zadługo będziemy zupełnie od niej uwolnieni.

Dnia onegdajszego rano przybył z Londynu kuryer do P. Adair Posta Angielskiego, który po ich przeczytaniu udał się niezwłocznie do Króla Leopolda w Laeken. (G.W.)

HISZPANIA.

Madryt dnia 16 września.

Stolica nasza jest w wielkim poruszeniu. Obawiamy się walki między stronnictwami, na co i bliski pobyt Don Pedra, nie mały ma wpływ. Jedni utrzymują, że Don Carlos ma objąć rząd tymczasowo, aż do odpowiedzi na depesze wystiane do Francyi i Anglii. (G.W.)

PORTUGALIA.

Lisbona dnia 15 września.

Sartorius odplynął przed 8 dniami do St. Ubes, dokąd wysłał statek parowy z wezwaniem, aby się ta forteczka poddała; to zrządziło wielki tam postrach, a tu niespokojność. Wydano natychmiast rozkaz, aby wojsko, z dwóch batalionów złożone, które poszło dla wzmocnienia głównej armii, śpiesznie wróciło na powrót. Podobny alarm bardzo skutecznie Sartorius wykonał w Peniche, Figueira i innych portach.

Otrzymałszy tu wiadomość, że Don Pedro Konsulowi Papieżkiemu kazał opuścić miasto Porto.

Gazette z dnia 13 b. m., zawiera okolnik Ministra spraw wewnętrznych do Nuncjusza Papieżkiego, Posta Hiszpańskiego i wszystkich Konsulów w Lisbonie, zawiadamiający o wydymym przez Don Miguela rozkazie blokowania Oporto. (G.W.)

DODATEK

Wilno dnia 5 Października o. s. 1852 roku.

O g ł o s z e n i a.

1 Od Wilénskiej Skarbowey Izby ogłasza się, iż znajdują się w niej kapitalne Pojeznicze summy 72,431 rub. 84 kop. srebrem składające, na oddanie na pożyczki dla przyrostu z procentow, na prawidłach dla edukacyjnego funduszu ustanowionych; życzący za tęp wziąć takowe summy pożyczkowym sposobem, zechcą przybydź sami, lub wysłać pełnomocników do tej Izby z pewnemi ewikocyami na osnowie prawney poświadczonemi. Września 27 dnia 1852 roku.

Sowietnik Kryłow.

Kontroler Abramowicz. (1233)

1 Od Grodzieńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, czy nieokaze się do kogo należącym wzięty za włoczęgę i odesłany w 1819 roku do twierdzy Orenburga, ożłowiek, *Siemien Makarow*; który przymiotów: lat od urodzenia 41, twarzy czystey, włosów rusych, oczu szarych, nosa średniego. — Września 27 dnia 1852 roku.

Sekretarz Afanasowicz. (1223)

1 Od Wołyńskiej Izby Powszechney Opięki, ogłasza się, iż w niej przedawać się będzie z aukcyjnego targu oddany jey na ewikocyą murowany trzypiętrowy dóm Żytomierskiego żyda Jukiela Fainszteyna w Gubernijalnym mieście Żytomierzu położony, oceniony 14,430 rub. 20 kop. assygnacyami, za nieopłacenie pożyczonych w Izbie w 1814 i 1815 latach kapitalnych z procentami srebrem 2,152 rubli 42 kop., i assygnacyami 3,019 rub. 24 kop. pieniędzy; zaczęć życzący kupić takowy dóm mogą przybydź do tej Izby za trzy miesiące od późniejszego wydrukowania w Sankt-petersburskich Akademickich Gazetach o tęp ogłoszeń. — Września 23 dnia 1852 roku.

Dożywotni Członek Krynicki.

Sekretarz Kondratjew. (1219)

1 Uwolniony ze służby JEGO CESARSKIEY MOŚCI, mający dobre attestacye, oświadcza JPP. mającym dob: a w Gubernijach: Mińskiej, Wołyńskiej, Kijowskiej, Podolskiej, Połtawskiej, Charkowskiej, Ekaterynostawskiej, Chersońskiej, i w Bessarabskim Obwodzie, iż życzy wstąpić w obowiązki po części ekonomiczney i dawać lekoye zjednoczone z naturalną historyą, fizyką i chemią, tudzież uczyć po rusku i po łacinie; nadto może założyć wolną aptekę albo zarządzać takową. Życzący mieć go u siebie, może adressować do Miasta Mińska na imie Aptekarsa Honorowego Sowietnika Hołowaszeńki i oświadczyć swe kondicioie.

Полицмейстеръ Ожиговъ. (1234)

1 Od Bessarabskiego Obwodowego Rządu niniejszém ogłasza się, iż terazniejszego 1852 r. w Bessarabskim Obwodzie, za nieokazanie świadectwa wzięty pod straż do zabrania o nim później sprawy, człowiek *Melenti Kastjanow syn Untiłow z żoną Efrosinią* i piersiowém dziecięciem, którzy się powiadali rodakami: iszy, Melenti

lat 34, nieumiejący czytać i pisać, z włoscian, Podolskiej Gubernii, Bałckiego Powiatu, wsi Pestoitoy obywatela Graffa Mószyńskiego; przymiotow następných: wzrostu 2 arszyny, 6 $\frac{1}{2}$ wier., włosów na głowie czarnych, brwiach i wąsach rusych, oczu szaro-błękitnych, nosa i gęby miernych, brodę goli, twarzy czystey, na prawe oko kosooki, pokolenia Mołdawskiego. — i 2ga, żona jego Efrosinia, wiele od urodzenia lat niepamięta; urodziła się w tejże Gubernii i powiecie, we wsi Botorzce, należącey do obywatela Grafa Moszyńskiego; wzrostu 2 arsz. 4 wiersz., włosów na głowie i brwiach ciemno-rusych, oczu żółto-karych, nosa i gęby zwyczajnych, twarzy śniadawey, szczególnych przymiotów nie ma. — Września 17 dnia 1852 roku.

Sowietnik Przybylski.

Za Sekretarza Dżumiński. (1225)

1 Od Bessarabskiego Obwodowego Rządu niniejszém ogłasza się, iż wzięty terazniejszego 1852 roku, w Bessarabskim Obwodzie za nieokazanie na piśmie świadectwa ożłowiek *Iwan Andrejew syn Brusenko*, lat 30, nieżonaty, nieumiejący czytać i pisać, który się powiadał rodakiem Kijowskiej Gubernii, lecz jakiego Powiatu, wsi i do kogoby należał nie wie; przymiotów następných: wzrostu wysokiego, tułania miernego, włosów na głowie ciemno-rusych, wąsach i brodzie ryżowatych, brodę goli, twarzy ozarniawey, pełney, czystey, nieco ospowatey, nosa miernego, oczu szarych. Września 17 dnia 1852 roku.

Sowietnik Przybylski.

Za Sekretarza Dżumiński. (1227)

1 Od Bessarabskiego Obwodowego Rządu, niniejszém ogłasza się, iż terazniejszego 1852 roku w Bessarabskim Obwodzie za nieokazanie na piśmie świadectwa, wzięty pod straż do zabrania pożyczey o nim sprawy ożłowiek, *Radion Karpenko*, lat 23, nieumiejący czytać i pisać, nieżonaty, który się powiadał rodakiem Charkowskiej Gubernii i powiatu, z włoscian obywatela Muścienka; przymiotów następných: wzrostu średniego, włosów na głowie, brwiach, wąsach i brodzie światło-rusych, oczu szarych, twarzy czystey, chuderlawey, nosa i gęby miernych. — Września 17 dnia 1852 roku.

Sowietnik Przybylski.

Za Sekretarza Dżumiński. (1228)

1 Od Bessarabskiego Obwodowego Rządu, niniejszém ogłasza się, iż wzięty terazniejszego 1852 roku w Bessarabskim Obwodzie za nieokazanie na piśmie świadectwa ożłowiek, *Sidor Stepanow syn Bukajewski*, lat 25, nieżonaty, nieumiejący czytać i pisać, który się powiadał rodakiem Kijowskiej Gubernii, Czernkaskiego Powiatu, wsi Wachmistrowki, z włoscian, obywatela Jana Antoniego syna Zalewskiego; przymiotów następných: wzrostu 2 arsz. 6 wierszk., twarzy okrągłey, ospowatey, włosów na głowie, brodzie i wąsach, światło-

russych, oczu szarych, nosa i gęby miernych, mówi po małosyjsku głośno. — Września 17 dnia 1832 roku.

Sowietnik Przybylski.

Za Sekretarza Dżumiński. (1226)

1 Od Bessarabskiego Obwodowego Rządu niniejszém ogłasza się, iż terazniejszego 1832 roku w Bessarabskim Obwodzie za niepokazanie na piśmie świadectwa, wzięty pod straż człowiek *Konstantyn Iwanow* lat 36, nieumiejący czytać i pisać, który się powiadał niepamiętającym miejsca urodzenia swego i do kogoby należał, który wyrokiem Orgiejewskiego Powiatowego Sądu za włoczęgę, i niezgodne o sobie powiadania, i okasanie fałszywego na cudze imię Jerlika, ukarany 20 razami pletniami i odesłany do Syberyi na osiedlenie; przymiotów: wzrostu 2 arszyny 2 $\frac{1}{2}$ wierszkow, włosów na głowie, brwiach, wąsach i brodzie russych, twarzy nieco ospowatey, nosa i gęby miernych. — Dnia 16 września 1832 roku.

Sowietnik Przybylski.

Za Sekretarza Dżumiński. (1224)

1 Od Bessarabskiego Obwodowego Rządu niniejszém ogłasza się, iż terazniejszego 1832 roku w Bessarabskim Obwodzie za nieokazanie na piśmie świadectwa wzięty pod straż do zabrania później o nim sprawy człowiek *Pimon Alexandrow syn Ostrykow*, lat 26, nieumiejący czytać i pisać, który się powiadał rodakiem Włodzimierskiej Gubernii, Szynskiego Powiatu, wsi Iwanowa, z włościan obywatela Piotra Nefedycza Halireina; przymiotów: wzrostu 2 arszyny 4 wierszkow, włosów na głowie i brwiach russych, wąsach światlejszych, brodę goli, oczu światło-szarych, nosa podługowatego, twarzy czystey chuderlawey, na prawey nodze pod kolanem, czarne rodzime nie wielkie piętuo, pokolenia wielkorossyjskiego. Września 19 dnia 1832 roku.

Sowietnik Przybylski.

Za Sekretarza Dżumiński. (1229)

1 Rodzice chcący umieścić swe dzieci w Mitawie pod troskliwym oycowskim nadzorem, mogą takowi u niżej podpisanego znaleźć, który życzy jeszcze kilku pensjonarzów do siebie przyjmując.

Emanuel Lindemann Nauczyciel Gimnazjum illustra w Mitawie na Dobleńskiej ulicy pod Nrem 152. (1232)

1 Helfern, welche ihre Kinder nach Mitau schicken und unter gute väterliche Aufsicht stellen wollen, können eine solche Aufnahme bei Unterzeichneten finden, welcher wünscht noch einige Pensionäre in sein Haus zu nehmen. Emanuel Lindemann Lehrer am Gymnasium illustra zu Mitau, doblenische Straßen Nr. 152. (1232)

Полицмейстеръ Ожиговъ.

3 Od Bessarabskiego Obwodowego Rządu niniejszém ogłasza się, iż terazniejszego 1832 roku, w Bessarabskim Obwodzie za niepokazanie na piśmie świadectwa, wzięty pod straż, do zabrania o nim później sprawy, człowiek, *Wasili Jefimow syn Czeredniczenko* lat 20, nieumiejący czytać i pisać, nie żonaty, który się powiadał rodakiem Kijowskiej Gubernii, Bohusławskiego powiatu, wsi Schodorewa, z

włościan, obywatela Hrnozowskiego; przymiotów następnych: wzrostu 2 arsz. 5 wiersz. włosów na głowie, brwiach ciemno-russych, twarzy czystey, okrągłej, nosa i gęby miernych. oczu szarych, na prawey ręce ma szram od zarżnięcia nożem zarosły. — Dnia 10 września 1832 roku.

Sowietnik Przybylski.

Za Sekretarza Dżumiński. (1192)

3 Od Bessarabskiego Obwodowego Rządu niniejszém ogłasza się, iż terazniejszego 1832 roku, w Bessarabskim Obwodzie za nieokazanie na piśmie świadectwa wzięty pod straż i przeznaczony do zaciągnięcia do wojskowych Kantonistów chłopiec *Potam Andrejew* syn nazwiska niepamiętający, lat 12, nieumiejący czytać i pisać, który się powiadał rodakiem miasta Humania; przymiotów następnych: wzrostu 1 arsz. 12 wiersz., włosów na głowie światło-russych, twarzy czystey, ospowatey, oczu błękitnych, nosa i gęby miernych, lewy brew nieco więcej nawisa na oko, niżeli prawy, na lewey ręce, na drugim palcu od małego na drugiej stawie szram. — Dnia 10 września 1832 roku.

Sowietnik Przybylski.

Za Sekretarza Dżumiński. (1193)

3 Sąd Exdywizorski remissą Izby Cywilney Wileńskiej naznaczony, przybywszy w terminie z obwieszczenia wypadającym do majątności *Woydaciszek*, po wystuchaniu produktów ze strony *massy*, i niektórych kredytorów, będąc w kontynuacyi rozpoczętego dzieła; postanowił w dniu 12 następnego miesiąca października terazniejszego 1832 roku, całkowitą konkursową sprawę wziąć do namowy, żeby więc bydz mogący wierzyciele zeszłych *Stanisława i Adama Korsaków*, i innego tytułu pretensorowie, do tego terminu stosunki swoje objawili, pod obawą w przeciwnym razie, utraty tychże stosunków zastrzeż. 1832 roku września 27 dnia.

Sądu Powiat. Wileń. Assessor i Exdywizor *Cezary Wilejko*.

Ignacy Zakrzewski Assessor Sądu Ptgo Oszm. i Exdywizor.

Sądu powiatowego Zawileyskiego Assessor i Exdywizor *Niewiadomski*.

Regent Bartoszewicz Benedykt. (1214)

3 Roku 1832 mca septembra 24 dnia znaleziono na ulicy Trockiej przez Maryannę z Woyniozów Andersonową Kollęską Assesorową listy pod różnemi adressami do Trok, a przytém i pakiecik. Właściciel raczy zgłosić się do wyżej wspomnioney mieszkającej na Pohulance w domu własnym.

Полицмейстеръ Ожиговъ. (1138)

P r e n u m e r a t a.

Od dnia 1go nadchodzącego października zaczął się ostatni kwartał Prenumeraty na Gazetę Kuryera Litowskiego pocztą i na miejscu. Cena zwyczajna: z pocztą rubli 4, bez poczty rubli 2 kop. 25 srebrém.

DODATEK DRUGI

Wilno dnia 5 Października v. s. 1852 roku.

OGŁOSZENIA.

2. Od Kommissyi Wileńskiego Kommissoryatskiego Depo, ninieyszém ogłasza się, czy nie zechce kto podjąć się dostawy do Wileńskiego Kommissoryatskiego magazynu rzeczy do obwiązywania, a mianowicie: rogoży nowych pierwszego i drugiego gatunku, piętnastu tysięcy sztuk, powrozow pieńkowych grubych nowych dwadzieścia tysięcy sążni i szewnych nowych dwadzieścia pięć tysięcy sążni; takowi zechcą przybydź do Kommissyi z pewnemi i dostatecznemi, na mocy ustaw do Skarbu ewikcyami i prawami na wycięcie w podrady, na przeznaczone w niej na to: targ teraźniejszy roku listopada trzeciego i przetargi dnia siódmego. Wilno września 27 dnia 1852 roku.

Członek 8mey Klasy Broziński.

Sekretarza Pomocnik Ołocki. (1205)

2. Sąd JEGO IMPERATORSKIEY MO-SCI Powiatowy Telszewski, wyrokiem 1852 roku miesiąca septembra 17 dnia ogłoszonym, w sprawie W. Bartłomieja Wikiewicz Regenta, z WW. Petronelą matką, Janem synem Jacewiczami Regentami, Ignacym Januszewiczem Sędzią Grodzkim Telszowskim, i Ignacym Dowkontem Regentem i Adwokatem, opiekunami Antonim Jacewiczem i dalszemi z aktoratu w regestrze summaryynym zaprowadzoney, po przyłączeniu trzech aktoratów, Sąd Taxatorsko-Exdywizorski dóbr Rubeżayó Norakyciów w powiecie Telszewskim leżących, i wszelkiej pozostałości po zesłym Felixie Jacewiczu Regencie i Adwokacie naznaczony został, termin składu Sądu Exdywizorskiego w mieście powiatowym Telszach dzień 22 miesiąca nowembra teraźniejszego 1852 roku tymże wyrokiem zakryślił, komportacją przez wszystkich mających pretensye do funduszu po zesłym Felixie Jacewiczu pozostałego na dzień 24 miesiąca oktobra roku upływającego do kancelaryi Sądu tego zadeterminował, i inne reguły do składu tej sprawy potrzebne przepisał, i o takowym naznaczonym Taxatorsko-Exdywizorskim Sądzie, w gazecie Kuryera Litewskiego trzykrotnie ogłosić postanowił. Aby przeto mający pretensye do pozostałego funduszu po Felixie Jacewiczu o tém wiedzieli, przez ninieyszą awizacyą Sąd Powiatowy Telszewski ogłasza 1852 roku septembra 24 dnia.

Alexander Gorski Sędzia Powiatowy Telszewski.

Assessor Sądu Ptt. Tel. Józef Rubaźewicz.

Powiatowego Tel. Sądu Assessor Stanisław Mackiewicz. Regent Pleśniewicz. (1217)

2 W roku przeszłym w czasie zamieszkań krajowych w miesiącu maju pięciu poddanych ludzi z majątku mego Ołtot w Parafii Świadoskiej, w Powiecie Wilkomirskim leżącego zbiegło, których imiona i nazwiska, oraz przymioty są następujące: Pierwszy Józef Namejunas szewc, urody średniej, włosów na głowie ciemno-błąd, oczu szarych, twarzy nieco okrągławey, ospowatey, nosa umiarkowanego, od urodzenia lat 23, mówi po polsku i po litewsku. — Drugi Jan Janulis, wzrostu małego, krępy, włosów na głowie

ciemno-błąd, oczu szarych, twarzy ospowatey, okrągłey nieco, nosa małego zadartego, wieku lat 17, mówi po litewsku; oba razem uszli i niewiadomo gdzie się kryją. — Trzeci Mikotay Linard, chłopiec urody niewielkiej, krępy, twarzy okrągłey, ciemney, mocno ospowatey, nosa małego, włosów na głowie ciemno-błąd, oczu szarych, wieku lat 18, mówi po litewsku w nos, uszedł sam jeden i krył się w Parafii Kowarskiej, z tamąd udał się w Parafię Skiemiańską w Powiecie Wilkomirskim; z kolei czwarty Jan Beragis, urody średniej, sucharławy, twarzy ściągłey, ciemney, gładkiej, nosa miernego, oczu czarnych, małych, z tych jedne mniejsze, kose, włosów na głowie ciemnych wieku lat 18, mówi po litewsku, był wzięty i oddany pod arest dla odestania go właścicielowi do Kluczwoyta Kupiskiego, lecz z tamąd pierwszej nocy uwolnił się. — Piąty Szymon Jaseytis urody słuszney, dosyć mężny, twarzy okrągłey ciemney, włosów na głowie ciemno-błąd, nieco koltunowatych, oczu szarych, nosa regularnego, wieku lat 35, żonaty, mówi po litewsku, ślad wzięty ukrywania się jego w Powiecie Upitskim i na Żmuydzi. — Nadto w roku przeszłym w miesiącu septembrze drugich pięciu poddanych majątku Ołtot zmówiwszy się między sobą podczas mojej niebytności w domu, uczynili w nocy na skład ruchomości napad, drzwi od składu odbili i co im się podobało mianowicie: srebro, o którym forys przez niedbatość pisarza Prowętu wiedział, zabrawszy, traktując na Żmuydzie wieżowi uszli, wystano pogoń i późniejsze śledzenie wykryło, że się kryją jedni na Żmuydzi a drudzy w Powiecie Upitskim; imiona, nazwiska i przymioty ich są następane: 1mo: Józef Mazurewicz, chłopiec niewielki, twarzy okrągłey, białey, gładkiej, włosów na głowie światło-błąd, oczu błękitnych, nosa małego, wieku lat 14, w sobie krępy, i pleczysty, mówi po litewsku: bo niedawno do stajni wzięty. — 2do: Brat jego rodzony Tomasz Mazurewicz, urody średniej, w sobie szczupły, twarzy ściągłey, białey, gładkiej, włosów na głowie światło-błąd, oczu błękitnych, nosa ściągłego, umiarkowanego, wieku lat 23, mówi po litewsku, bardzo prędko, do tego śmiały, i z wielką skłonnością do kradzieży. — 3tio: Augustyn Beragis urody sporey, twarzy okrągłey, czystey, białey, włosów na głowie błąd, oczu błękitnych, nosa umiarkowanego, wieku lat 27, mówi po litewsku, żonaty. — Czwarty Jan Janusz, wzrostu słusznego, w sobie mężny, i pleczysty, twarzy okrągłey, białey, gładkiej, włosów na głowie błąd, oczu błękitnych, nosa umiarkowanego, wieku lat 52, mówi po litewsku, żonaty. — Piąty Antoni Mirklis, urody średniej, twarzy nieco okrągłey, ciemney, włosów na głowie czarnych, oczu czarnych, w sobie szczupły, nosa niewielkiego, zadartego, wieku lat 19, mówi po litewsku: ci tedy pierwsi trzej ukrywają się w Powiecie Upitskim, a dway ostatni na Żmuydzi.

Ktobykolwiek więc pomienionych zbiegów dzieściu pojedynczo lub kilku razem poymał i do bliżkiej sobie Policji Ziemskiej lub na ostatek wprost do mnie do majątku Ołtot, w Parafii Świadoskiej w Powiecie Wilkomirskim leżącego

dostawił, nietylko za wszelki koszt podróży zostanie wrócony, lecz nadto od każdej osoby do rąk swych po rubli assygnacyjnych sto Nro 100 zaliczone odbierze; nadto gdy kto z obywateli lub ich rzadców wykryje onych u swoich włościach lub oddzielnie jaki mieszkaniec mając którego z nich u siebie a dobrowolnym sposobem wyda i do Zwierzchności Policyjnej dostawi, uwalniając mnie od kosztu i ambarasu szukania i stratę do właściwych władz podawania, wówczas nie tylko prawem wskazanych kar osobistych i pieniężnych poszukiwać nie będę, lecz od każdego zbiega dostawionego do mnie lub do Policyi powyższe kwantum rubli assygn. 100 gratyfikacyi odbierze, zaręczam — Lecz w przeciwnym razie gdy kto mnie dbać będzie na prawa i ustawy bez względu na tyle krzywd i szkód poniesionych wspót obywatela i pozbawionego tyle osób rąk roboczych, za które podatki rekrucyzny i wszystkie powinności opłacają się — Niech więc raczą mnie darować, że za utrzymywanie wspomnianych zbiegów z największą usilnością i poświęceniem się będę szukał wedle Ukazów i Ustaw świeżo nastątych kar pieniężnych i osobistych na każdego winnego rozciągnięcie.

Jan Żorawski Prezes Sądów Appel. Gran. Wilkomirskich. (1216)

Nowa Muzyka.

2. Polonez, dwa Mazury i Dumka Ustrońskie na fortepiano, ułożone przez Adama Tadeusza Maackiewicza, znajdujące się do przedania w Księgarni JP. Zawadzkiego. Cena exemplarza kop. sr. 20, a dumki 15. (1251)

3. Od Wileńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż na zaspokojenie Skarbowego uzyskania 5745 rub. 56½ kop. ass. za zatrzymane przez Radcę Honorowego Babicza kontrabandne towary, oddają się na sprzedaż dwie włóki ziemi należące do szlachcica dwómiennego Michała Wincentego Michałowskiego, położone Wileńskiej Gubernii Trockiego powiatu, w Mereckiej Parafii, zawierające w sobie las i łaki ocenione 915 rub. ass. i odgraniczone bezsprzecznie, — sprzedaż jakowa odbywać się będzie w terminach: pierwszym 7go, drugim 8go, a trzecim i ostatecznym dnia 12go następującego listopada. Zaczem życzący kupić pomienione dwie włóki ziemi z lasem, zechcą przybyć do tego Rządu na wyrażone terminy. Września 24 dnia 1852 roku.

Sowietnik i Kawaler Kazimierz Nowicki.

Sekretarz Jamont.

Naczelnik Stotu Julian Rutkowski. (1206)

3. Od Grodzieńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż człowiek Konstantyn Byczowszczykow, który się powiadał mieysca urodzenia swego nie pamiętającym, będąc osądzonym za włóczęgę, rezolucyą tutejszey Kryminalney Izby na mocy przedpisania Ministra spraw wewnętrznych, odesłany do miasta Nikołajewa dla skompletowania 1szego aresztanckiego batalionu — Przymiotów zaś rzeczony: wzrostu 2 arsz. 7 wiersz., twarzy śniadey, włosów czarnych, oczu karzych, nosa miernego. Września 25 dnia 1852 roku.

Sekretarz i Kawaler Tadeusz Afanasowicz, Powytczyk Wolski. (1210)

3. Od Witebskiej Izby Powszechney Opieki niniejszém ogłasza się, iż w niej przedawać się będzie z publicznego targu plac szerokości 161, a długości 52 szeptelowych sążni, oddany na ewikcyą przez obywatela Hrebnickiego za mieszczanina Michała Saweljewa w mieście Połocku położony, oceniony 625 rubli za nieopłacenie długu tej Izbie 410 rubli, z przyliczonymi procentami, a o terminach targowych osobno będzie objawiono. Września 19go dnia 1852 roku.

Dożywotni Członek Izby P. Liorko.

Sekretarz Bachałowicz. (1209)

3 Mohylewska Izba Powszechney Opieki ogłasza, iż w niej we cztery miesiące od późniejszego wydrukowania tego ogłoszenia w Gazetach, będzie się przedawał oddany na ewikcyą za uchybieniem terminu majątek obywatela Stanisława Weryhy, Babinowieckiego Powiatu, we wsi Jaskowce 12 rewizyjnych dusz, ze wszystkimi przynależnościami, ziemią i zabudowaniem, oceniony 3,580 rubli assygu. 15 września 1852 roku.

Sekretarz Sofronowicz.

Sekretarza Pomocnik Onoszko.

Kancelarzysta Połaheyko. (1188)

3 Mohylewska Izba Powszechney Opieki niniejszém ogłasza, iż w niej będzie się odbywał targ na dostawę dla jey zaprowadzeń od 1go stycznia 1853 po 1 stycznia 1854 r. różnych zapasów jako to: mięsa świeżego, sadła, mydła świec, oleju linańnego, mąki pszenney grubey drugiego gatunku, i żytniey, krup owsianych, i gryczanych, siana, owsa, płótna koszulowego i podszewkowego, rawendochu, sukna wielbłądziego czyli szarego, podług odebranych z Ministerium wzorów, dREW, i t. d. na summę 25,000 rubli as., równie na oddanie wycierania kominów i mieysc retretowych, i na podjęcie się dostawy medykamentów dla chorych od 1 marca 1853, także na jeden rok, zaczem życzący z pewnemi ewikcyami mają przybyć dla targu na terminy listopada 14 i 22 dnia teraźniejszego 1852 roku. — Września 15 dnia 1852 roku.

Sekretarz Sofronowicz.

Sekretarza Pomocnik Onoszko.

Kancelarzysta Połaheyko. (1189)

ПРОТЕСТАЦІЯ.

3. Полевой Провіяншской Коммиссіонеръ 12 Класса Фома Манвѣвъ сынъ Полубинскій, по векселю 1822 года септября 21 выданному, а 22 числа тогожь мѣсяца въ Бобруйскомъ Уѣздномъ Судѣ лично имъ самымъ признанному, задождалъ покойному Родителю моему, Коменданту Бобруйской крѣпости Генераль Маіору (что послѣ произведенъ въ Генераль Лейтенантъ) Карлу Карловичу Бергу 3му, при тысячи рублей Государственными ассигнаціями, съ обязанностію уплатить оныя при первомъ воспреобованіи — Давно уже Родитель мой желалъ задѣлать ошзывъ о уплатѣ сего долгу, къ Гну Полубинскому, но учинивъ того не могъ единственно по неизвѣстности о мѣсцѣ пребыванія его, и положенія имущества должника сему принадлежащаго; наконецъ послѣднихъ числа истекшаго августа мѣсяца, и дни жизни Ро-

дипля моего пресклись: послѣ чего, какъ по наслышкамъ учинилось извѣстнымъ, что какой-то Полубинскій занимаетъ постъ Коммиссионера въ Варшавѣ, то и посланъ шуда къ ему по починѣ на сихъ дняхъ опзывъ съ копією векселя посредствомъ Генераль Маіора Дена 1, съ домогательствомъ уплаты слѣдуемой по наслоящему векселю суммы. За всемъ тѣмъ оставаясь въ неизвѣстности, оныли есмь пошъ самой должникъ и не имѣя никакихъ болѣе доспашечныхъ и вѣрныхъ свѣденій, о мѣснѣ пребыванія его, а при пошъ видя, что векселю испѣкаспъ дѣсяшь лѣшь ошъ дня выдѣчи: по сей причинѣ, дабы молчаніемъ помянушый вексель не подвергался сомнѣнію, или же не пераль законной силы, прошеспуюсь: что неспребованіе по оному суммъ съ проценшамъ, какъ преждѣ шакъ и нынѣ, производшъ единспвенно ошъ неизвѣстности мѣсна пребыванія должника. — Сіе же самое заспавляешъ просшъ должника посредствомъ публичныхъ вѣдомостей Московскихъ и Лшповского Курьера, чшобы доспавилъ по своему векселю удовлешвореніе, уплаты слѣдуемой по оному суммъ съ проценшамъ Родшпельницѣ моей Генераль-Лейшенашъ Аминѣ Яковлевѣ Бергѣ, имѣющей жшнелспво Минской Губерніи въ городѣ Бобруйскѣ. — Сепшября 20 дня 1832 года — Подлинную подписаль Лейб Гвардіи Сапернаго Башаліона Прапорщикъ Николай Бергъ вшорій.

Вѣрно. Секрешаръ Иванъ Явшпщъ.

По Указу ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА по соспоавшейся 20 числа сего мѣсяца резолюціи, Бобруйскій Уездный Судъ удоспавраешъ, чшобы пропешспъ сей можешъ бышъ припечашанъ въ Московскихъ Вѣдомостяхъ и въ Лшповскомъ Курьерѣ. Сепшябрь 21 дня 1832 года.

Бобруйского Уезднаго Суда Членъ Земскій Писаръ Карлъ Жышкѣвичъ.

Секрешаръ Иванъ Явшпщъ.

Повышчикъ Б. Фонъ Шпшндлеръ (1204)

2. *Tuteyszy Obywatel Starozakonny Abraham Mowsza Eliaszewicz Trocki krawiec Wileński, któren dotąd przez niemały czas mieszkał w domu Michela Zetela uwiadamia, iż ma swój własny dom idąc z Rudnickiej ulicy na Sto-Stefańską ulicę po lewey stronie pod N. 1212 obok domu Latuszyńskiego położony. Do którego to domu dnia 29 7bra przeniósł się na ciągłe mieszkanie.*

Abraham Mowsza Eliaszewicz Trocki.
Полицейсперъ Ожшговъ. (1230)

3 *Mikołaj Hrebnicki b. Marszałek Lepelski i Kawaler zawiadamiam interessowane w następnym przedmiocie strony: iż po zeyściu ś. p. Edwarda Augusta syna Hrabi Brzostowskiego dziedzica dóbr Zalesie zwanych z folwarkami Marcinopolem, Śladziowem i Justynowem w gubernii Witebskiej powiecie Lucyńskim położonych, tudzież puszczy Lemieżowej w Pskowskiej Gubernii Opoczehskim Powiecie leżącej, nabytem wspomniane dobra z 528 po ostatniej rewizyi płci męskiej duszami od rodzonych jego sukcesorów JWW. Abadona Chorążęgo Leyb-Gwardyi Grodzieńskiego Huzarskiego półtku i Kawalera, Pauliny i Wandy dzieci, Augusta i Barbary z Hrebnickich Hra-*

biow Brzostowskich b. Prezydentow Apellacyynych Granicz. Powiatu Dziśnieńskiego. Wzywam przeto wszelkiego rodzaju wierzycieli i pretensorów, jakikolwiek stosunek z majątkiem wspomnianym mieć mogących, ażeby raczyli w terminie prawem zakreślonym zgłosić się do majątności mojej Orzechowna w powiecie Lepelskim Gubernii Witebskiej położonej, z dowodami legalnemi dla stosownego ułożenia się; w przeciwnym bowiem razie sami sobie winę przemilczenia a z kolei i amissyi przypisać będą musieli. Działo się Roku 1832 meca września 7 dnia.

Mikołaj Hrebnicki b. Marsz. i Kaw. (1208)

5 Od Bobruyskiej Mieskiej Policyi ogłasza się, iż wzięty w mieście Bobruysku za nieokazanie na piśmie świadectwa człowiek *Hryhory Amelianow syn Krukowski*, na examinie pierwicy powiadał się włościaninem Bobruyskiego Powiatu ze wsi Turkow obywatela Bułhaka, i gdy za zrobieniem przez pośrednictwo Bobruyskiego Ziemskiego Sądu rozwiedzenia się, powiadanіе jego w istocie niepotwierdziło się; tedy on na powtórnym examinie powiadał się już Mińskiej Gubernii Borysowskiego Powiatu włościaninem wsi Turkow, do Prałata z familii jemu niewiadomey, należney; za jakowe jego kłamliwe i zmiennicze powiadanіе na mocy Opinii Rady Państwa dnia 22 marca 1828 roku Naywyżey utwierdzoney oddany tenże Krukowski pod Sad Bobruyskiego Powiatowego Sądu, do którego o tѣm z przesłaniem dzieła komunikowano. Przymiotów zaś rzeczony Krukowski następnych: lat od urodzenia 17, wzrostu 2 arsz. 4 wierszki, włosow na głowie i brwiach ciemnych, nosa podługowatego, gęby mierney, oczu światłokarych, twarzy czystey, podługowatey, podbrosdek podługowaty, bez szczególnych oznakow. Czerwca 24 dnia 1832 roku.

Za Horodniczego Mancewicz. (1198)

3 Od Bobruyskiej Mieskiej Policyi ogłasza się, iż wzięta w Mieście Bobruysku za kradzież, która niepokazała na piśmie świadectwa kobieta *Marya Trzaskowska* na examinie pierwicy powiadała się włościanką Bobruyskiego powiatu z majątku obywatela *Wołka Koczerycz*, i po mieyscowém rozwiedzeniu się, gdy to jej powiadanіе rzeczywiście niepotwierdziło się, tedy ona na powtórnym examinie już powiadała, że urodzenia nie pamięta, wiedząc tylko, że przebywała przy oycu swoim z wolnych *Wincentym Trzaskowskim, Mohylewskiem* Gubernii Bykowskiego Powiatu, we wsi *Ludkowie*; za jakowe kłamliwe opowiadanie i dopełnioną przez nią kradzież siedm rubli srebrem pieniędzy, oddana rzeczona Trzaskowska pod sad Bobruyskiego Powiatowego Sądu, do którego o tѣm z przeprowadzeniem sprawy komunikowano — Przymiotów zaś Trzaskowska następnych: lat od urodzenia 35, wzrostu 2 arsz. 3 wiersz., włosow na głowie i brwiach oiemno-rusych, nosa płaskiego, gęby mierney, oczu czarnych, twarzy okragłey, śniadey, nieco ospowatey, bez szczególnych oznakow. — Czerwca 24 dnia 1832 roku.

Za Horodniczego Mancewicz. (1197)

